

ת"פ 22839/12/17 - מדינת ישראל ע"י ענף תביעות ירושלים נגד עדנאן עדילה, אשרף עדילה, חמזה עדילה, מחמוד עדילה

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 22839-12-17 מדינת ישראל נ' עדילה(אחר/נוסף) ואח'

בפני כבוד השופטת בכירה שרון לארי-בבלי
בעניין: מדינת ישראל ע"י ענף תביעות ירושלים

המאשימה

נגד

1. עדנאן עדילה (אחר/נוסף)

ע"י ב"כ עו"ד מונעם תאבת

2. אשרף עדילה (אחר/נוסף)

- עניינו הסתיים

3. חמזה עדילה (אחר/נוסף)

- עניינו הסתיים

4. מחמוד עדילה (אחר/נוסף)

ע"י ב"כ עו"ד רועי פוליטי

הנאשמים

גזר דין-נאשם 1 ו-4

רקע

הנאשם 1 (להלן- **עדנאן**) הורשע על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן בביצוע עבירת פציעה כשהעברין מזוין, לפי סעיף 334 + 335(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן- **חוק העונשין**) בצירוף סעיף 29 לחוק העונשין; וכן הורשע בביצוע עבירה של קשירת קשר לביצוע עוון, לפי סעיף 499(א)(2) לחוק העונשין.

הנאשם 4 (להלן גם- **מחמוד**) הוא אביו של עדנאן ושל הנאשם 2 (להלן- **אשרף**). מחמוד הורשע על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן בביצוע עבירת פציעה כשהעברין מזוין, לפי סעיף 334 + 335(א)(1) בצירוף סעיף 29 לחוק העונשין; עבירה של קשירת קשר לביצוע עוון, לפי סעיף 499(א)(2) לחוק העונשין; ועבירה של איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין.

במועדים הרלבנטיים לכתב האישום עבד מחמוד כקופאי בחברת אוטובוסים. המתלונן הוא נהג אוטובוס המועסק בחברה זו. נטען, כי בעקבות ויכוח שארע בין מחמוד למתלונן, איים עליו הראשון באומרו: "תאמין לי בסופו של דבר אני ארצח אותך". בעקבות ויכוח זה בין השניים, קשר מחמוד קשר עם בניו, עדנאן ואשרף, לפיו האחרונים יאיימו על

המתלונן ויפעילו נגדו אלימות במידת הצורך. פניותיו של מחמוד לבניו בוצעו באמצעות מסרונים (ראו ס' 3 לכתב האישום). ביום 1.12.17, ולאחר שהמתלונן לא התנצל בפני מחמוד, פנו בניו (עדנאן ואשרף) לחיפוש אחר המתלונן, כשהם מצוידים בכלי תקיפה, לרבות מוט ברזל בו אחז עדנאן. החבורה, שאליה הצטרף גם הנאשם 3 בן דודם, איתרה לבסוף את המתלונן במקום עבודתו, ובהוראתו של מחמוד תקפו אותו בצוואתא חדא. כתוצאה מתקיפת המתלונן נגרמו לו חתך גדול בקרקפת, המטומה וכן חבלה בידו השמאלית ובצווארו.

ביום 25.06.19 הגיעו הצדדים להסדר טיעון לפיו הנאשמים יודו בעובדות כתב האישום המתוקן, וישלחו לקבלת תסקיר שירות מבחן. ההסדר לא כלל הסכמות לעניין העונש.

להשלמת התמונה יצוין, כי דינו של אשרף (הנאשם 2) נגזר ביום 13.09.2020 והושתו עליו 350 שעות של"צ לצד ענישה נלווית. עתירתו של אשרף לביטול הרשעתו- נדחתה.

תסקירי שירות המבחן- עדנאן

מתסקיר שירות המבחן שהתקבל ביום 01.01.2020 עולה כי עדנאן בן 21, רווק וסטודנט לחינוך הגופני. קורות חייו פורטו בהרחבה בתסקיר, ועולה מהם כי כיום פרנסת משפחתו תלויה על כתפיו שלו ועל כתפי אחיו, אשרף (הנאשם 2). ביחס לעבירות נשוא ההליך דנן, עדנאן תיאר כי מחמוד (הנאשם 4), אביו, ביקש ממנו ומאחיו אשרף לאיים על המתלונן, לאחר שהאחרון נקלע לויכוח עם מחמוד. עדנאן תיאר כי במהלך אירוע האלימות לא הצליח לשלוט בעצמו, ופגע במתלונן עם אלה שאחז בידו למקרה והאירוע יתדרדר לכדי אלימות של ממש. עדנאן ביטא חרטה על האירוע, אולם לא ראה אלטרנטיבה אחרת להתמודדות בסיטואציה האמורה. שירות המבחן התרשם כי מדובר בצעיר בעל תפקוד נורמטיבי בבסיסו המבטא לנהל אורח חיים תקין. לאור הפוטנציאל השיקומי של עדנאן, ביקש שירות המבחן ארכה על מנת לשלבו בהליך טיפולי.

מתסקיר משלים שהתקבל ביום 08.09.2020 עולה כי בתקופת הדחייה נפגשו גורמי הטיפול בשירות המבחן עם עדנאן, שהמשיך לבטא רצון ונכונות לערוך הליך טיפולי, ואף הדגיש כי הוא מבין את חומרת מעשיו וההשלכות העתידיות על המשך חייו. שירות המבחן שב וציין כי הנאשם נטל אחריות קונקרטית למעשיו והביע חרטה להתדרדרותה אירוע, אולם לצד זאת צוין כי ישנו קושי בגיבוש זהות נפרדת ממשפחתו ומאביו. במכלול השיקולים, המליץ שירות המבחן להשית על עדנאן צו של"צ נרחב לצד צן מבחן, במהלכו ישולב בטיפול ביחידה לקידום נוער במזרח ירושלים. ביחס לשאלת ההרשעה, התקשה השירות להגיע להמלצה ברורה באשר לביטולה.

תסקירי שירות מבחן- מחמוד

מתסקיר שירות מבחן שהתקבל ביום 02.01.2020 עולה כי מחמוד בן 58, נשוי ואב לחמישה. קורות חייו פורטו בהרחבה בתסקיר ועולה מהם כי במהלך השנים שמר על יציבות תעסוקתית, הגם שעבר מספר מקומות עבודה. עד מעצרו בתיק זה עבד בחברת אוטובוסים, ובמסגרת עבודתו זו התגלע הויכוח בינו לבין המתלונן. שירות המבחן ציין כי

במסגרת מעצרו של מחמוד הושת עליו צו פיקוח מעצרים, אולם זה פקע לאחר שהשירות התרשם מחוסר פניות של מחמוד להשתלב בהליך טיפולי.

מחמוד תיאר בפני השירות כי הרקע לעבירות בהן הורשע נעוץ במספר ימים בהם התגרה בו המתלון ואף איים עליו. מחמוד תיאר כי ניסה לערוך גישור חיצוני בינו לבין המתלון באמצעות צד שלישי, אולם המתלון סירב לכך ואף סירב להתנצל בפניו על התנהלותו. משכך, ביקש להביא את ילדיו למקום העבודה על מנת להחזיר שליטה לידי, ולהבהיר למתלון כי הוא בעל תמיכה של בני משפחתו. הוא תיאר כי כאשר הבחין בילדיו מכים במתלון, חש איבוד שליטה על הסיטואציה ובהמשך הביע חרטה לעניין מעורבותם באירוע. ניסיונותיו של מחמוד לערוך סולחה בין משפחתו למתלון עלו בתוהו, לאחר סירוב מצד המתלון. מחמוד הביע נכונות לקחת חלק בהליך טיפולי בשליטה בכעסים. לדבריו, בשונה מהליך המעצר כיום הוא בעל פניות רגשית להליך טיפולי כאמור.

שירות המבחן התרשם כי מחמוד בעל דימוי עצמי נמוך, ועלול לנקוט באימפולסיביות כאשר הוא חש פגיעה בכבודו או בביטחונו. עם זאת, צוין כי מחמוד נעדר עבר פלילי והביע חרטה מסוימת להתדרדרות האירוע לכדי אלימות של ממש. בהינתן האמור, ובשים לב לנכונותו לקחת חלק בהליך טיפולי, ביקש שירות המבחן ארכה לשילובו של מחמוד בהליך כאמור.

מתסקיר משלים שהתקבל ביום 30.08.20 עולה כי מחמוד טרם שולב בהליך טיפולי, וזאת בגין עיכוב ורשימת המתנה ארוכה אשר הושפעה, בין היתר, לנוכח התפרצות נגיף הקורונה בישראל. מחמוד תיאר גם הפעם לשירות את ניסיונותיו, באמצעות אנשי מפתח בקהילה, לקיים סולחה בינו לבין המתלון, אולם האחרון סירב לכל ההצעות. מחמוד תיאר בפני השירות את צערו ממעורבות ילדיו בהליך זה. לדבריו, מאז האירוע הדגיש בפניהם מספר פעמים להפעיל שיקול דעת במעשיהם, הגם אם מדובר בדברים שהוא מפנה אליהם. שירות המבחן התרשם כי ההליך המשפטי היווה גורם מרתיע עבור מחמוד, אשר הביע רצון להביא לסיום ההליך המשפטי. משכך, המליץ שירות המבחן להשית עליו עונש של מאסר בעבודות שירות לצד צו מבחן.

ראיות לעונש

המתלון תיאר את האלימות שספג מצד הנאשמים. לדבריו, לא פנו אליו בבקשה לקיום סולחה, אולם ממילא ציין כי הוא מבקש צדק עבורו נוכח האלימות הקשה שהופנתה כלפיו.

מר סעיד שאהר העיד כי מחמוד פנה אליו על מנת לקדם סולחה בינו לבין המתלון. הוא ציין כי המתלון סירב לסולחה, והעדיף להמשיך בהליך המשפטי המתקיים נגד מחמוד.

מר מוחמד שוויקי אף הוא העיד ותיאר את ניסיונותיו של מחמוד לבצע הליך סולחה, אולם ציין כי המתלון דחה זאת וביקש להמשיך בהליך המשפטי.

תמצית טיעוני הצדדים לעונש

המאשימה עמדה על חומרת מעשיהם של הנאשמים ועל הפגיעה בערכים המוגנים בבסיס העבירות בהן הורשעו. בתוך כך, ביחס לעדנאן ביקשה לקבוע מתחם עונש הולם הנע בין 12 ל-48 חודשי מאסר בפועל. ביחס למחמוד, שהוא לשיטת המאשימה מנהיג הקבוצה, ביקשה לקבוע מתחם הנע בין 14 ל-48 חודשי מאסר בפועל. באשר לעונש המתאים, עמדה המאשימה על הנתונים כפי שהובאו בתסקירים וביקשה למקם את שניהם ברף האמצעי-תחתון של מתחם העונש ההולם, לצד ענישה נלווית הכוללת פיצוי כספי למתלונן.

ב"כ של עדנאן ביקש להשית על עדנאן עונש הזהה לעונש שהושת על אשרף, אחיו ביום 13.09.20. עם זאת, ביקש לעמוד על מספר נתונים שיש בהם כדי להטות את הכף לעבר ביטול הרשעתו של עדנאן. ראשית, העובדה שעדנאן היה אך בן 19 בזמן ביצוע העבירה; הנתון לפיו עדנאן עצמו נפצע במהלך האירוע על ידי המתלונן, כפי שהדבר עולה בעובדות כתב האישום; ישיבתו של עדנאן במעצר של ממש לתקופה של חודש ימים; וכן יתר נתוני האישיים כפי שהובאו בתסקירי שירות המבחן. ב"כ המשיך והדגיש כי הרשעתו של עדנאן בהליך זה תפגע בעתידו. לשיטתו, שיקול הדעת המוטעה שהפגין עדנאן בעקבות בקשת אביו, לא צריך להיות לו לרועץ ועל כן יש להורות על ביטול ההרשעה.

ב"כ של מחמוד עמד גם כן על נסיבות ביצוע העבירה, וביקש להדגיש את חלקו של המתלונן במהלך האירוע. לשיטתו, יש לקבוע מתחם עונש הולם הנע בין של"צ בגבול התחתון ל-9 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות. בתוך כך, הדגיש את נטילת האחריות של מחמוד, הבעת החרטה וניסיונותיו לערוך סולחה עם המתלונן. עוד נטען כי יש להביא בחשבון את מעצרו של מחמוד בבית מעצר לתקופה של כחודש ימים, וכן את התרשמות שירות המבחן ולפיה ההליך המשפטי היווה גורם מרתיע עבור מחמוד, שהוא נעדר עבר פלילי קודם.

דין

שאלת ההרשעה

כידוע, בבוא בית המשפט לחרוג מן הכלל לפיו יש להרשיע בפלילים עליו לבחון את הצטברותם של שני תנאים שנקבעו בהלכה פסוקה: התנאי הראשון הוא כי על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם; התנאי השני הוא כי סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים (ראו: ע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל**, נב(3) 337, 342 (להלן: **הלכת כתב**). בשורה ארוכה של פסקי דין חזר בית המשפט העליון על הלכה זו, תוך שהדגיש כי הימנעות מהרשעה הינה חריג שבחריגים השמור "אך למקרים חריגים ויוצאי דופן שבהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה לבין חומרתה של העבירה" (רע"פ 619/18 **בזינסקי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 01.03.18); וכן ראו **בהלכת כתב**).

עוד נפסק כי יש לראות בתנאים הפסיקטיים לביטול הרשעה כמבטאים יחס של "מקבילית כוחות" (ראו למשל - ע"פ (מרכז) 13450-01-18 **יונתן כהן נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 29.05.18)), דהיינו: ככל שנסיבות ביצוע העבירה חמורות יותר, כך רובץ נטל מוגבר יותר על ההגנה להוכיח קיומו של נזק קונקרטי שיגרם לנאשם כתוצאה מהרשעתו,

וההיפך.

לאחר עיון, מסקנתי בסוגיית ביטול הרשעתו של עדנאן זהה למסקנתי שהובאה בעניינו של אשרף, אחיו, ולפיה יש להותיר את ההרשעה על כנה. לעניין זה אין לי אלא להפנות לדיון שערכתי בעניינו של אשרף בגזר דינו מיום 13.09.2020. ציינתי שם, בין היתר, כי:

"אשר על כן, ובהינתן חומרת מעשיו של הנאשם, הנזק שנגרם למתלונן, וכן לאור הקריאה החוזרת ונשנית של בתי המשפט להילחם בנגע האלימות, אינני סבורה כי הנאשם צולח את התנאי שעניינו סוג העבירה ונסיבותיה. אכן, אין לכחד כי בפסיקה ניתן לאתר אי אילו החלטות בהן הורו בתי המשפט על ביטול הרשעה בעבירות כגון דא. ברם, התרשמתי כי בנסיבות המקרה דנא, בשים לב לאלימות שהופעלה כלפי המתלונן על ידי בני המשפחה בצוותא חדא ותוך תכנון מוקדם, הרי שנדרשת תגובה עונשית הולמת אשר תבוא לידי ביטוי באמצעות הרשעת הנאשם בדין".

גם ביחס לתנאי שעניינו פגיעה בשיקומו של הנאשם, לא מצאתי כי עניינו של עדנאן שונה מעניינו של אשרף. בשני המקרים לא מצאתי כי קיים נזק קונקרטי אשר עולה בחומרתו על הצורך בהתרעת הרבים מפני ביצוע עבירות אלימות כגון דא, והדברים מתחדדים ומתחזקים בבחינת נסיבותיו של עדנאן במסגרת "מקבילית כוחות" שצוינה לעיל. אכן, ניתן לאתר מגוון רחב של פסיקות בהן הורו בתי משפט על ביטול הרשעה בדין, ואולם בנסיבות המקרה דנא לא מצאתי הצדקה של ממש, ובפרט לאור ההלכה הנוהגת לפיה ביטול הרשעה ראוי שתישמר למקרים חריגים שבחריגים (להרחבה ראו את גזר דינו של אשרף מיום 13.03.2020).

מתחם העונש ההולם

גם ביחס לשיקולים בבחינת מתחם העונש ההולם, אשוב על הדברים כפי שהובאו בגזר דינו של אשרף מיום 13.09.2020.

הערכים החברתיים המוגנים בבסיס העבירה בה הורשע הנאשם הינם הגנה על חיי אדם, שלמות הגוף והאוטונומיה של הפרט על גופו, כמו גם שלווה נפשו. שוב ושוב מגיעים לפתחו של בית המשפט אירועי אלימות קשים, שיש בהם כדי לזרוע הרס בחברה כולה. נדמה כי הדרך למיגור תופעת האלימות עודנה ארוכה, באופן המחייב את בית המשפט לטפל באירועים כגון דא בחומרה המתבקשת. בית המשפט העליון שב וחזר על דברים אלה לא אחת:

"עבירות האלימות הן מהחמורות שבעבירות, פגיעתן קשה, והן מערערות את בטחונם האישי של אזרחי המדינה ותושביה. עמד על כך בית משפט זה בקובעו: "יש להילחם באלימות שפשטה בחברה הישראלית על כל צורותיה וגווניה, אם בתוך המשפחה ואם מחוצה לה, אם בקרב בני נוער ואם בקרב מבוגרים. נגע האלימות הינו רעה חולה שיש לבערה מן היסוד, ומן הראוי כי ידע כל איש ותדע כל אישה כי אם יבחרו בדרך האלימות יטו בתי המשפט להשתית

עליהם עונשי מאסר משמעותיים ומרתיעים מאחורי סורג וברז" [...] (ראו: ע"פ 4143/18
פרוק גית נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 10.10.18))

בחינת נסיבות ביצוע העבירה מובילה למסקנה כי הפגיעה בערכים המוגנים הינה ברף הגבוה;

המעשים בהם הורשעו הנאשמים חמורים וראויים לכל גינוי והוקעה. כבר נפסק לא אחת כי פתרון סכסוכים בדרכים אלימות צריך להיתקל בתגובה עונשית הולמת וקשה שתוביל למיגור תופעה נפסדת זו, ולא יכול להיות חולק כי דברים אלה צריכים לקבל תוקף גם במסגרת נסיבות המקרה דנא.

בדומה לעניינו של אשרף, גם בעניינו של עדנאן אחיו נשמעה הטענה ביחס לכוונה הראשונית של הנאשמים שהייתה אך איום על המתלונן. טענה זו אין בה דבר, שהרי לא ניתן להתעלם מכך שעוד בשלב הצגת התכנית על ידי אביו, הובהר לעדנאן כי יפעלו באלימות במידת הצורך. הדבר עולה מפורשות בעובדות כתב האישום המתוקן, בגדרן צוין כי מחמוד פנה לנאשם במסרון וכתב לו [...] ואני חושב שאתם תגיעו, תאימו עליו, בלי להרביץ לו, אלא אם נדרש העניין" (ס' 3(ד) לעובדות כתב האישום המתוקן). למעלה מכך, נדמה כי המקרה דנן מלמד באופן מדויק כיצד כוונה "תמימה" של איומים גרידא מתפתחת לכדי אירוע אלימות של ממש. הדברים שמסר עדנאן במסגרת שירות המבחן, ולפיהם "לא הצליח לעצור בעצמו ופגע במתלונן" מדברים בעד עצמם ומלמדים כיצד בנקל התפתח האירוע לכדי פגיעה אלימה במתלונן.

אציין עוד כי בטרם פנו לאתר את המתלונן הצטיידו בני המשפחה בכלי תקיפה, באופן המלמד אף הוא על כוונותיהם של בני המשפחה ביחס לאירוע, כמו גם התכנון המוקדם שבמעשיהם. לבסוף, הרי שעם איתורו של המתלונן על ידי מחמוד, פנה אליהם האחרון באומרו "תהרגו אותו, תרצחו אותו, תשברו אותו" (ס' 7 לעובדות כתב האישום המתוקן). נסיבות ביצוע עבירה אלה השזורות בעובדות כתב האישום המתוקן, מלמדות על כוונות בני המשפחה ביחס לאירוע המפגש עם המתלונן ועל כך שהוא נועד להטיל אימים על המתלונן. אלמנט התכנון כאמור יש בו אף להעצים את חומרת מעשיהם ולהדגיש את הפסול בהם.

הנזק שנגרם למתלונן חמור. כתוצאה מן התקיפה נגרמו לו חתך גדול בקרקפת, המטומה וכן חבלה בידו השמאלית ובצווארו. המאשימה הגישה לעיוני תמונה המתעדת את החתך שנגרם למתלונן בקרקפת, ודומה כי יש בה כדי להמחיש את עוצמת הפגיעה והנזק שנגרמו לו.

זאת ועוד; ביחס לקביעת מתחם העונש ההולם בעניינו של עדנאן, יש להעניק משקל גבוה יחסית לנסיבה שעניינה "הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה" (ראו סעיף 40ט(א)(5) לחוק העונשין), בדומה למשקל שהעניקתי לנסיבה זו בעניינו של אשרף, אחיו. כפי שציינתי שם, עולה כי כל מעורבותו של עדנאן באירוע נשוא כתב האישום המתוקן נעוץ בפנייתו של מחמוד אליו במטרה שסייע לו מול המתלונן במסגרת סכסוך בין השניים. נסיבה זו יש בה כדי להקל במידה מסוימת בקביעת מתחם העונש ההולם, בשים לב לרצונו הטבעי של עדנאן למלא אחר רצון אביו ולהישמע להוראותיו. ברי כי אין באמור משום הצדקה למעשים האלימים, אלא אך להוות גורם מקל במידת מה בקביעת

מתחם העונש ההולם. לא יהיה זה מוגזם לומר כי במידה מסוימת, ניצל מחמוד את צייתנותם של עדנאן ואשרף אשר שמעו ופעלו על פי הוראותיו. דומה כי מחמוד אף הוא מכיר בכך שהאחריות להתדרדרותם של בניו לאירוע רובצת כולה לפתחו.

לסיום, ובהמשך ישיר לעניין מעמדם של עדנאן ואשרף, יש להדגיש כי מחמוד הוא הרוח החיה ויוזם האירוע. ברי כי אין מעמדו דומה למעמד ילדיו שאך פעלו על פי הוראותיו. מחמוד הוא שנקלע לויכוח מתמשך עם המתלונן והוא זה שבחר לנקוט בדרך של אימים ואלימות מול המתלונן, תוך שתכנן את התכנית בגדרה תגיע הקבוצה להלך אימים על המתלונן ולהכותו. עובדות כתב האישום אף הן מדברות בעד עצמן בעניין זה ומדגישות את תפקידו הקרדינאלי בניהול אירוע האלימות ותכנונו. נתון זה בוודאי מבדיל בין מעמדו שלו לבין מעמד בניו ביחס לאירוע האלימות, וברי כי יקבל משקל בקביעת מתחם העונש ההולם.

בחינת **מדיניות הענישה הנוהגת** מעלה כי בעבירת הפציעה בנסיבות דנן משיתים בתי המשפט מנעד רחב מאוד של עונשי מאסר בפועל. אכן, מדובר בעבירת אלימות חמורה, ואולם אין בכך כדי לקבוע מתחם עונש אחד ויחיד, וברי כי הדבר תלוי, כאמור, בכלל נסיבות ביצוע העבירה (ראו, בשינויים המחייבים, ענישה ומתחמי עונש הולם במקרים הבאים: רע"פ 4574/17 **אבו עראר נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 23.08.17); רע"פ 9094/16 **פיראס נעמי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 12.04.18); ת"פ (מחוזי חי') 49230-04-18 **מדינת ישראל נ' אוהד אשרי** (פורסם בנבו, 23.10.18); ת"פ (אש') 33937-10-17 **מדינת ישראל נ' בן צבי** (פורסם בנבו, 19.11.18); ת"פ (קר') 14465-06-17 **מדינת ישראל נ' פלוני** (פורסם בנבו, 16.01.18). כן ראו ענישה במסגרתה נקבע כי תחתית מתחם העונש ההולם הינו מאסר בעבודות שירות: ת"פ (רח') 34520-03-16 **מדינת ישראל נ' בן דרעי** (פורסם בנבו, 16.10.17); ת"פ (אי') **מדינת ישראל נ' ישראל ואח'** (פורסם בנבו, 18.01.18); ת"פ (ק"ג) **מדינת ישראל נ' פלוני** (פורסם בנבו, 20.12.17); ת"פ (חי') 55285-11-14 **מדינת ישראל נ' אבו עואד** (פורסם בנבו, 29.07.15)).

נוכח האמור לעיל אני קובעת כדלקמן:

ביחס לעדנאן, מתחם העונש ההולם את נסיבות ביצוע העבירה נע בין מספר חודשי מאסר, שיכול וירוצו בעבודות שירות, לבין 24 חודשי מאסר בפועל.

ביחס למחמוד, מתחם העונש ההולם את נסיבות ביצוע העבירה נע בין 12 ל-36 חודשי מאסר בפועל.

העונש המתאים - עדנאן

לאחר עיון בתסקירי שירות המבחן ושמיעת טיעוני ההגנה לעניין נסיבותיו האישיות של עדנאן, הגעתי לכלל מסקנה לפיה נכון יהיה לחרוג ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום ולהשית עליו צו של"צ בהיקף נרחב. מסקנה זו מתחזקת נוכח קביעתי בעניינו של אשרף, ובהינתן עקרון אחידות הענישה.

כידוע, עקרון אחדות הענישה זכה במרוצת השנים למעמד מיוחד בשיטתנו המשפטית. בשורה ארוכה מאוד של פסקי דין נקבע כי על הערכאות הדיוניות להקפיד על יישומו, ובפרט כאשר עסקין בנאשמים שהורשעו במסגרת אותה הפרשה, לרבות שמירה על מדרג הולם בין העונשים לבין מידת האשמה בבסיס המעשים בהם הורשעו (ראו לעניין זה: ע"פ 2166/18 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 17.05.18), בפסקה 10). למותר לציין כי עקרון זה אינו חזות הכל. בהקשר אחר נכתב כי "אדם - כל אדם - הוא עולם לעצמו. אדם - כל אדם - הוא אחד, יחיד ומיוחד. ואין אדם כאדם" (ע"פ 1742/92 פופר נ' מדינת ישראל, נא(5) 289, 307 (04.12.1997)). עקרון האחדות בענישה לא נועד לבטל את עברו של הנאשם, ואין המדובר בעקרון שהחלתו מבטלת מניה וביה את נסיבותיו האישיות של הנאשם. המדובר בעקרון המנחה את בית המשפט במלאכת גזירת הדין, ונועד לשמור על השוויון בענישה במסגרת פרשה בה מספר מעורבים.

בנסיבות המקרה דנא מצאתי כי האחים עדנאן ואשרף פעלו שניהם על פי הוראת אביהם, מחמוד. בעניינו של עדנאן, התרשם שירות המבחן, בדומה להתרשמות לה זכה אשרף, כי מדובר בצעיר נעדר עבר פלילי אשר ביטא רצון לנהל אורח חיים נורמטיבי. הובהר כי האירוע דנן הינו חריג בנוף חייו והוא פעל מתוך מקום של ריצוי. יתר על כן, עדנאן הביע רצון לבחון התנהלותו במסגרת צו מבחן, באופן המדגיש גם כן את נטילת האחריות והבעת החרטה. כמו כן, עולה כי עדנאן עצמו נפצע בראשו במהלך האירוע, ואף ישב במעצר של ממש לתקופה של כחודש ימים. נתונים אלה מדגישים אף הם את היות ההליך הפלילי נגדו מרתיע ומציב גבולות.

לסיום, אין לי אלא לחזור על הדברים שצינתי בעניינו של אשרף: "מעשיו האלימים של הנאשם אמנם לא מצדיקים את ביטול הרשעתו בדיון. ביטול הרשעה, כפי שצוין בהרחבה, יפגע ביתר שיקולי הענישה באופן ברור ולכך אין להסכים, הגם שמדובר באירוע פלילי ראשון בחייו של הנאשם. עם זאת, לאור נטילת האחריות המלאה והעובדה כי אין המדובר באדם בעל דפוסים עברייניים מושרשים, מצאתי לחרוג ממתחם העונש ההולם ולהשית עליו צו של"צ בהיקף נרחב. לטעמי, המדובר באיזון שנותן משקל, מחד, לחומרת המעשים בהם הורשע הנאשם, ומאידך אף נותן משקל לשיקולי שיקום ולנסיבותיו האישיות".

העונש המתאים - מחמוד

שונים הם הדברים ביחס לעונשו של מחמוד. כפי שצוין לעיל, מצאתי כי מחמוד הוא הרוח החיה מאחורי אירוע האלימות, ובמידה רבה הוא זה שניצל את צייתנות ילדיו והורה להם לסייע לו. צייתנות זו של ילדיו הובילה אותם לכדי מעורבות באירוע אלימות וכתוצאה מכך הרשעתם בדיון באופן שלדים יפגע בעתידם.

אכן, אין לכחד כי מחמוד הכה על חטא בכל הנוגע למעורבות ילדיו באירוע. ניכר כי הביע חרטה וכאב על כך שהתנהלותו גררה את ילדיו לכדי אירוע זה. ברם, דומה כי החרטה נותרה אך באשר לעניין זה, בעוד שבכל הנוגע למתלונן התקשה מחמוד ליטול אחריות ולהביע חרטה. הדבר עולה מפורשות מתסקיר שירות המבחן מיום 08.09.2020, שם צוין כי "מחמוד הביע מצוקה מההליך המשפטי המתמשך, כאשר ניכר כי עיקר דאגתו נתונה לילדיו".

מנגד, יש לזקוף לזכותו של מחמוד מספר נתונים, בהם: הודאתו בכתב האישום המתוקן; חיסכון יחסי בזמן שיפוטי; ונכונותו לקחת חלק בהליך טיפולי לשליטה בכעסים. העיכוב בשילובו בהליך טיפולי כאמור נעוץ בהתפשטות נגיף הקורונה בישראל ולהשלכות שלו על כלל תחומי החיים. בנוסף, מחמוד נעדר עבר פלילי וזוהי לו הסתבכות ראשונה-נתון שייזקף אף הוא לטובתו.

איזון בין כלל השיקולים שפורטו לעיל מוביל אותי למסקנה לפיה יש למקם את מחמוד בתחתית מתחם העונש ההולם, מבלי שיטנה הצדקה כלשהי להורות על חריגה ממתחם העונש ההולם. כזכור, חריגה ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום היא חריגה הנטועה בשיקול דעתו של בית המשפט: "סמכות זו היא סמכות שבשיקול הדעת, ואין בית המשפט מחויב לפעול כאמור באותו סעיף, אף אם מדובר בנאשם שהשתקם או כאשר קיים סיכוי ממשי שישתקם" (ראו ב-ע"פ 2935/19 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 24.10.19), בפס' 17). המסקנה המתבקשת היא כי יש להורות על מאסרו של מחמוד מאחורי סורג ובריח.

מסקנתי זו מתחזקת בשים לב לצורך להעניק משקל להרתעת הרבים. הניסיון לפתור סכסוכים באמצעות כוח הזרוע עודנו נוכח ודומיננטי במחוזותינו. במקרה דנא, הניסיון לסיים את הסכסוך באמצעות איומים בלבד, התדרדר לכדי אירוע אלימות של ממש בגדרו נפצע המתלונן ונגרם לו נזק ממשי. שוב ושוב שבים בתי המשפט על ההלכה לפיה על בית המשפט לשמש מגן מפני ביצוע עבירות אלימות. הגנה כאמור לציבור תינתן באמצעות ענישה מרתיעה ומציבת גבול בדמות מאסר מאחורי סורג ובריח.

סוף דבר- אני גוזרת על הנאשמים את העונשים הבאים:

עדנאן (הנאשם 1):

1. שירות לתועלת הציבור בהיקף של 350 שעות. השירות יבוצע בהתאם לתכנית שיגבש שירות המבחן. הנאשם יחל בריצוי השל"צ בתוך 30 ימים מיום קבלת התכנית. השירות רשאי לשנות את מקום ההשמה ללא צורך בהחלטה שיפוטית. הנאשם מוזהר כי אי ריצוי השל"צ במלואו יגרור את הפקעתו ויוטל עליו עונש חלופי.
2. צן מבחן לתקופה של 12 חודשים, במהלכו ישולב עדנאן בהליך טיפולי במסגרת היחידה לקידום נוער.
3. מאסר למשך 6 חודשים וזאת על תנאי למשך שלוש שנים, והתנאי שלא יעבור הנאשם עבירת אלימות, לרבות איומים.
4. מאסר למשך 3 חודשים וזאת על תנאי למשך שלוש שנים, והתנאי שלא יעבור הנאשם עבירת קשירת קשר לביצוע עוון, לפי סעיף 499(א)(2) לחוק העונשין.
5. פיצוי למתלונן בסך 2,500 ₪. הפיצוי יופקד במזכירות ביהמ"ש ב-5 תשלומים החל מיום 01.01.2021.

מחמוד (הנאשם 4):

1. 12 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו. הנאשם 4 יתייצב לתחילת ריצוי ביום 24.1.21 בשעה 8:00 בבית מעצר ניצן.
2. מאסר למשך 6 חודשים וזאת על תנאי למשך שלוש שנים, והתנאי שלא יעבור הנאשם עבירת אלימות, לרבות איומים.
3. מאסר למשך 3 חודשים וזאת על תנאי למשך שלוש שנים, והתנאי שלא יעבור הנאשם עבירת קשירת קשר לביצוע עוון, לפי סעיף 499(א)(2) לחוק העונשין.
4. פיצוי למתלונן בסך 10,000 ₪. הפיצוי יופקד במזכירות ביהמ"ש ב-10 תשלומים החל מיום 01.01.2021.
ככל שקיים פיקדון בתיק- יועבר לטובת הפיצוי. כלל שתיוותר יתרה- תושב לנאשמים.
מזכירות תעביר ההחלטה לשירות המבחן למבוגרים ולשב"ס.
זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 ימים.
ניתן היום, ו' כסלו תשפ"א, 22 נובמבר 2020, בהעדר הצדדים.